

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

VAK-sääntelyn muutokset

Rataverkonhaltijoiden yhteistyöryhmä
15.2.2024

VAK-säädökset ja -määräykset voimaan 1.9.2023

- ▶ Laki vaarallisten aineiden kuljetuksesta (541/2023)
- ▶ Valtioneuvoston asetus vaarallisten aineiden kuljetuksesta (925/2023)
- ▶ Liikenne- ja viestintäviraston antama määräys: Vaarallisten aineiden kuljetus rautatiellä (TRAFICOM/474029/03.04.02.00/2022)
- ▶ Sisäministeriön asetus ulkoisista pelastussuunnitelmista annetun sisäministeriön asetuksen muuttamisesta (916/2023)
 - ▶ 2a §:n mukaiset VAK-ratapihat

Liite

Liikennepaikka	Liikennepaikan osa, jolla VAK ratapiha sijaitsee	Sijaintikunta/-kaupunki
Hamina	Hamina	Hamina
Joensuu	Joensuu Sulkulahti	Joensuu
Ykspihlaja	Ykspihlaja tavara ja Ykspihlaja väliratapiha	Kokkola
Kotka	Kotolahti ja Kotka Mussalo	Kotka
Kouvola	Kouvola tavara, Kouvola lajittelu ja Kullasvaara	Kouvola
Niirala	Niirala	Tohmajärvi
Oulu	Oulu tavara ja Oulu Nokela	Oulu
Riihimäki	Riihimäki tavara ja Riihimäki lajittelu	Riihimäki
Sköldvik	Sköldvik	Porvoo
Tampere	Tampere Viinikka ja Tampere tavara	Tampere
Turku	Turku asema ja Turku tavara	Turku
Vainikkala	Vainikkala tavara ja Vainikkala asema	Lappeenranta

Laki vaarallisten aineiden kuljetuksesta (541/2023)

1. Yleiset säännökset
2. Yleiset turvallisuusperiaatteet
3. Luokitus, merkitseminen ja kuljetustiedot
4. Kuljetuksen ja kuljetusvälineen turvallisuusvaatimukset
5. Pakkauksen, säiliön ja kontin turvallisuusvaatimukset
6. Tilapäinen säilytys
7. Matkustaja, matkatavara ja lentoposti
8. Vaarallisten aineiden kuljetukseen tarvittava koulutus tai pätevyys
9. Ajolupa tiekuljetuksessa
10. Turvatoimet
11. Kuljetuskiellot ja rajoitukset
12. Onnettomuudesta ja vaaratilanteesta tehtävät ilmoitukset ja selvitykset
13. Kuljetuksen osapuolten velvollisuudet huolehtia kuljetuksen turvallisuudesta
14. Velvollisuudet huolehtia kuljetettavan painelaitteen vaatimustenmukaisuudesta
15. Henkilöstön ammattitaito
16. Turvallisuusneuvonantajan tehtävät ja koe
17. Ajoneuvon VAK-ADR-hyväksyntöjä myöntävän ja VAK-ADR-katsastuksia suorittavan pätevyys
18. Tarkastuslaitokset
19. Viranomaiset ja viranomaisten tehtävät
20. Viranomaisten toimivaltuudet
21. Poikkeusluvut ja -säännökset
22. Hallinnolliset turvaamistoimet ja pakkokeinot
23. Seuraamukset
24. Erinäiset säännökset
25. Voimaantulo

Valtioneuvoston asetus vaarallisten aineiden kuljetuksesta (925/2023)

1. Määritelmät
2. Pakkaukset, säiliöt ja kontit
3. Tilapäinen säilytys
4. Ajoneuvojen VAK-ADR-hyväksyntöjä myöntävien ja VAK-ADR-katsastuksia suorittavien henkilöiden erikoiskoulutus
5. Tarkastuslaitokset
6. VAK-tienvarsitarkastus ja satama-alueen tarkastus
7. Toimenpiteen ja asiakirjan tunnustaminen
8. Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

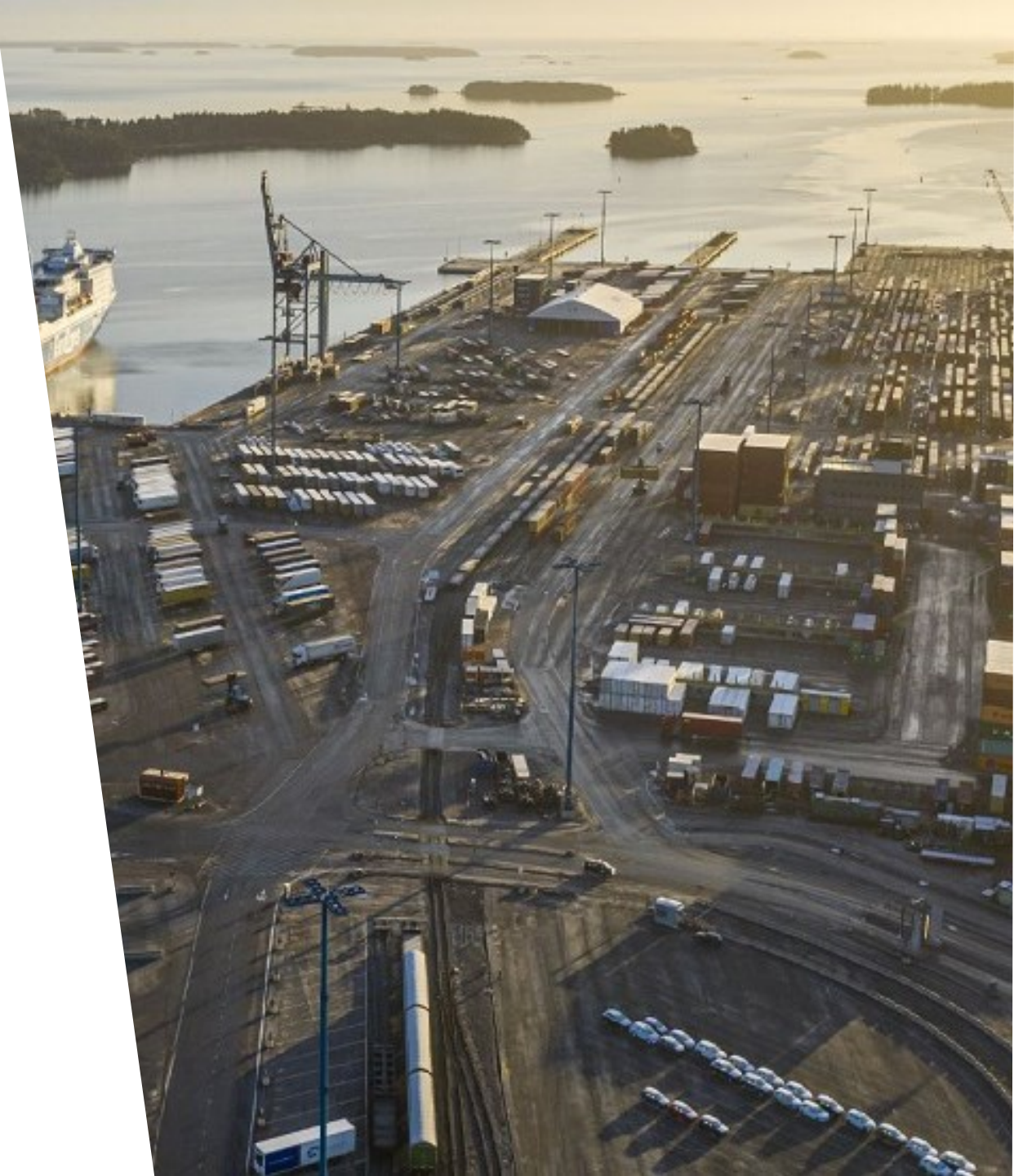
Määräys: Vaarallisten aineiden kuljetus rautatiellä

(TRAFICOM/474029/03.04.02.00/2022)

1. Yleiset määräykset
2. Luokitusta koskevat määräykset
3. Luettelo vaarallisista aineista, erityismääräykset sekä rajoitettuja määriä ja poikkeusmääriä koskevat määräykset
4. Pakkausten, IBC-pakkausten, suurpakkausten ja säiliöiden käyttöä koskevat määräykset
5. Lähetystä koskevat määräykset
6. Pakkausten, IBC-pakkausten, suurpakkausten ja säiliöiden rakennetta ja testausta koskevat määräykset
7. Kuljetusta, kuormausta, purkamista ja tavarán käsittelyä koskevat määräykset

Tilapäisen säilytyksen paikka

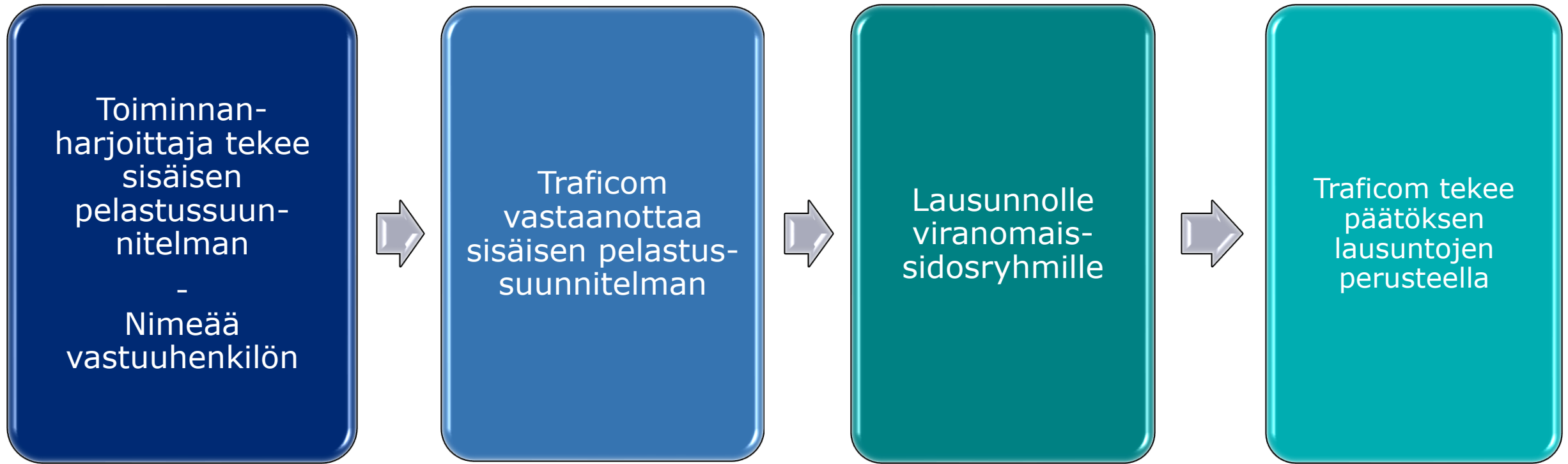
- ▶ Tyypilliset tilapäisen säilytyksen paikat ovat kuljetuksen solmukohtia.
- ▶ Satamat, ratapihat, lentopaikat, logistiikkakeskukset ja yritysten terminaalit
 - ▶ *Tilapäisen säilytyksen paikassa on huolehdittava riittävästä turvallisuudesta (safety) sekä turvaamisesta (security).*
 - ▶ *Tilapäisessä säilytyksessä myös turvatoimia koskevat vaatimukset on täytettävä.*

Tilapäinen säilytys ja sisäinen pelastussuunnitelma

- ▶ Vaarallisia aineita saa tilapäisesti säilyttää vain paikassa, jolla on sisäinen pelastussuunnitelma.
- ▶ Sisäinen pelastussuunnitelma tulee laatia kaikille tilapäisen säilytyksen paikoille määrästä riippumatta.
 - ▶ Liikenne- ja viestintävirasto Traficom hyväksyy sisäisen pelastussuunnitelman.
 - ▶ Sisäinen pelastussuunnitelma on laadittava ja hyväksyttävä ennen toiminnan aloittamista.
 - ▶ Uusittava toiminnan merkittävästi muuttuessa.
- ▶ Mikäli hakijalla on olemassa toisen sääntelyn mukainen sisäinen pelastussuunnitelma, sitä voidaan käyttää ja se voidaan hyväksyttää Traficomissa. Suunnitelmassa tulee olla huomioituna vaarallisten aineiden tilapäinen säilytys.

Sisäisen pelastussuunnitelman hyväksyttäminen

mm. pelastusviranomaiselle, alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, aluehallintovirastolle, kunnalle sekä tarvittaessa muille viranomaisille

Raideliikenteen VAK-kuljetuksissa

Rataverkon haltijaa koskevia velvollisuuksia:

- ▶ Sisäisen pelastussuunnitelman laatiminen ja sen hyväksyttäminen Liikenne- ja viestintävirastolla (33 §)
- ▶ Sisäisen pelastussuunnitelman tarkoittaman tilapäisen säilytyksen paikan vastuuhenkilön nimeäminen (33 §)
- ▶ Selvitysvelvollisuus VAK-onnettomuudesta ja vaaratilanteesta on tehtävä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (58 §) - aiemmin Traficomille

Lisäksi, mikäli rataverkon haltija on myös osapuoli kuljetusketjussa:

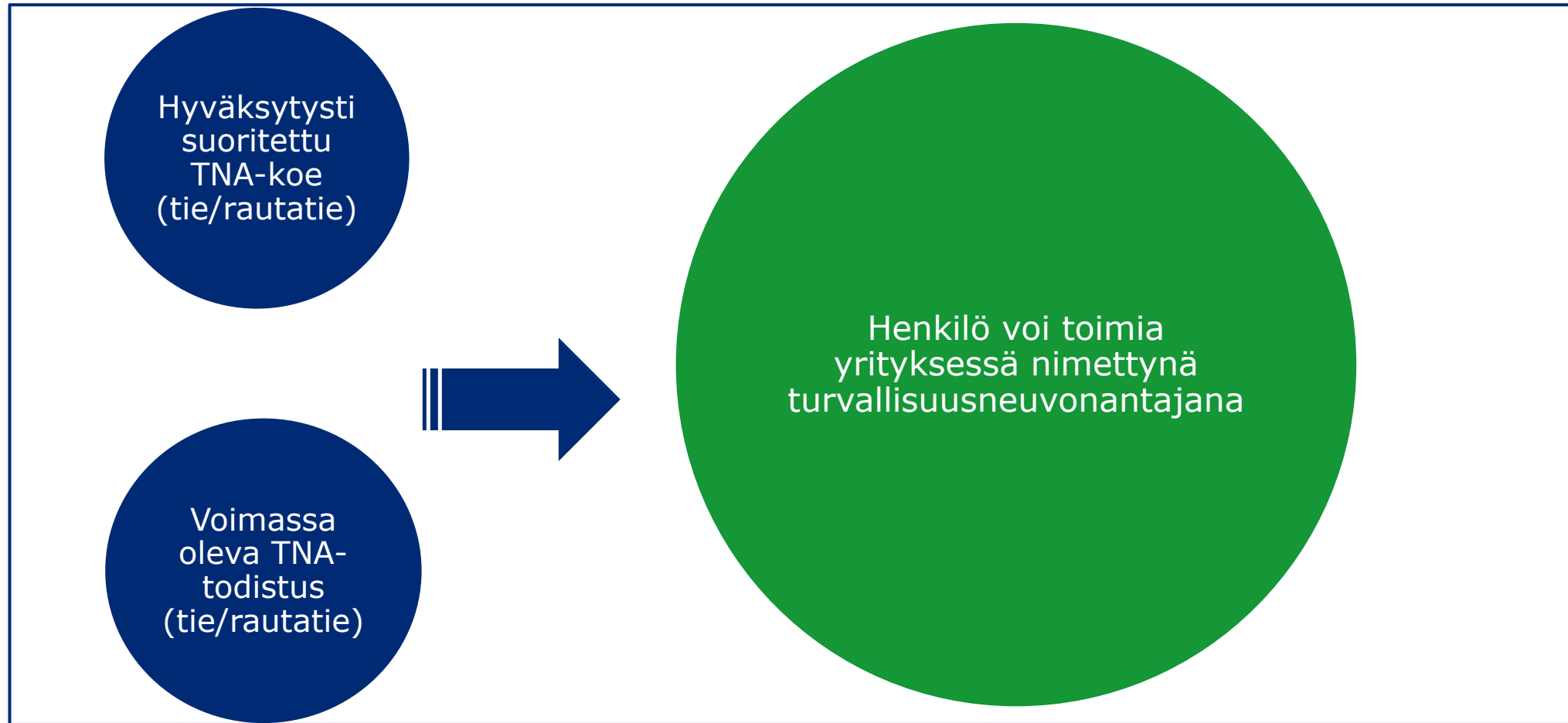
- ▶ Turvallisuusneuvonantajan nimeämisvelvollisuus (91 §)
- ▶ Velvollisuus ilmoittaa turvallisuusneuvonantajan nimeämisestä Liikenne- ja viestintävirastolle (92 §)

Vaarallisten aineiden kuljetusten turvallisuusneuvonantaja (TNA)

Vaarallisten aineiden tie- tai rautatiekuljetusta sekä näihin kuljetuksiin liittyvää pakkaamista, lähettämistä tai muuta vaarallisten aineiden kuljetuksen turvallisuuteen liittyvää toimintaa harjoittavan on nimettävä yksi tai tarvittaessa useampi turvallisuusneuvonantaja.

Vaarallisten aineiden TNA-koe ja -todistus

TNA:n nimeämisestä ilmoittaminen

Ilmoita vaarallisten aineiden kuljetusten turvallisuusneuvonantajan nimeämisestä [Traficomin verkkosivuilla](#)

Turvallisuusneuvonantajan nimeämisestä ilmoittaminen

1

2

3

Tietojen antaminen Esikatselu Vahvistus

Tähdellä * merkityt kentät ovat pakollisia

Ilmoittajan tiedot

Haluan seuraavaan sähköpostiosoitteeseen (osoitetta ei tallenneta) vahvistuksen, että Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) on vastaanottanut ilmoitukseni:

Ilmoittajan sähköposti

- Vahva tunnistautuminen
- Mahdolliset organisaation aputoiminimet
- Organisaation perustiedot
- Roolit kuljetusketjussa
- Kuljetusmuoto
- Nimettyjen turvallisuusneuvonantajien määrä (kpl)
- Kirjallinen suostumus saatu TNA:lta
- Lisätiedot

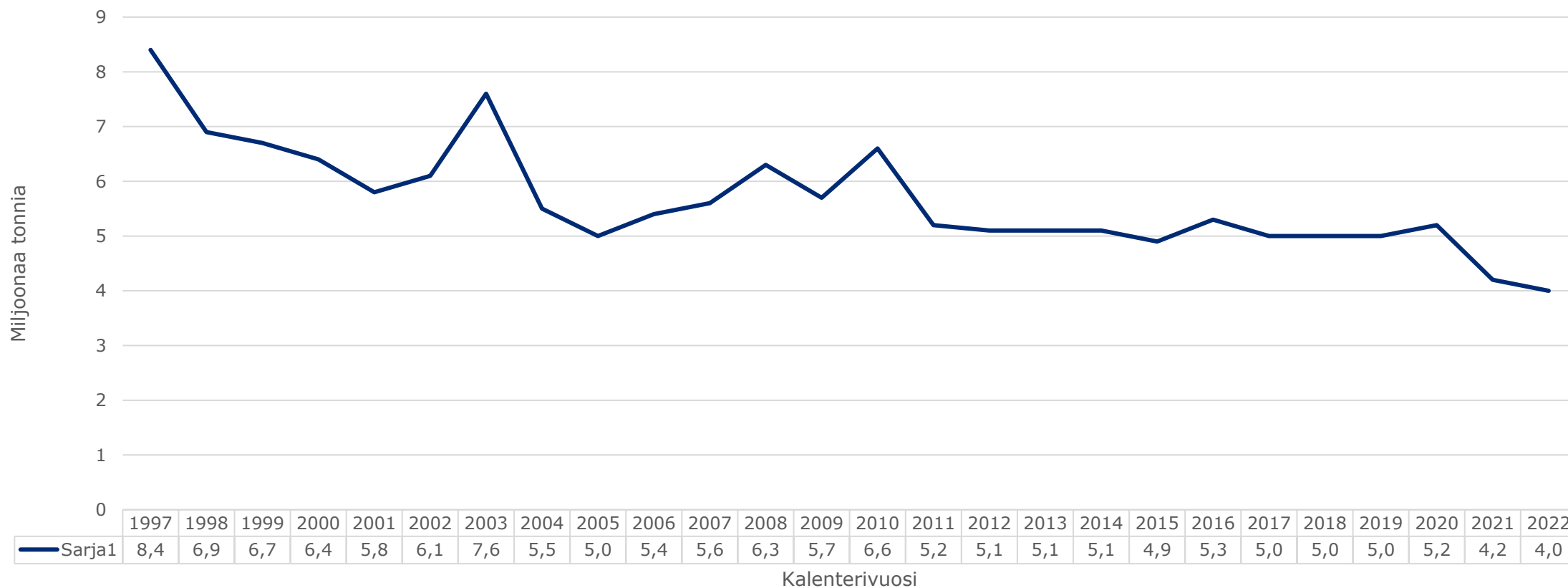
Raideliikenteen VAK-valvonnan painopisteet

- ▶ Asiakirjat
- ▶ Koulutus
- ▶ Kuljetustoiminta
- ▶ Tilapäinen säilytys
- ▶ Turvallisuusneuvonantaja

Kuljetusmäärät rataverkolla 1997-2022

Vaarallisten aineiden määrät rautatiekuljetuksissa 1997-2022

Lähde: Traficom ja Väylävirasto

Hyödyllisiä linkkejä

- ▶ Vaarallisten aineiden kuljetusta koskevia säädöksiä ja määräyksiä:
<https://www.traficom.fi/fi/liikenne/liikennejarjestelma/vaarallisten-aineiden-kuljetusta-koskevia-saadoksia-ja-maarayksia>
- ▶ Vaarallisten aineiden tilapäinen säilytys:
<https://www.traficom.fi/fi/liikenne/liikennejarjestelma/vaarallisten-aineiden-tilapainen-sailytys>
- ▶ Sähköinen yhteydenottolomake Traficomiin VAK-asioissa:
<https://eservices.traficom.fi/ContactForms/form/VAK-yhteydenotto>
- ▶ Vaarallisten aineiden kuljetusten turvallisuusneuvonantaja:
<https://www.traficom.fi/fi/vaarallisten-aineiden-kuljetusten-turvallisuusneuvonantaja>
- ▶ Tutustu Traficomin uutiskirjeisiin ja tilaa VAK-uutiskirje:
<https://www.traficom.fi/fi/ajankohtaista/uutiskirjeet>

Rautatietoimijoiden VAK-koulutus 2024

- ▶ Ensimmäinen kurssi järjestettiin Kuopiossa Pelastusopistolla syyskuussa 2023
- ▶ Seuraava kurssi on suunnitteilla 11.-12.9.2024
 - ▶ Koulutuksesta ei peritä kurssimaksua osallistujilta
 - ▶ Majoitus kurssihotellissa ja ruokailut sisältyvät koulutukseen
 - ▶ Mielenkiintoisia luentoja ja harjoituksia
 - ▶ Osallistujien matka- ja palkkakustannuksia ei korvata
- ▶ Traficom pidättää oikeuden valita osallistujat
- ▶ Ilmoita kiinnostukseksi tai kysy lisätietoja emilia.seppa@traficom.fi

PELASTUSOPISTO

Väylävirasto

TRAFICOM
Liikenne- ja viestintävirasto

4.3.2024

16

Kiitos

tea.murtoniemi@traficom.fi